

รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น (Assessment)

1. ตัวชี้วัดที่ 1.3 อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15-19 ปี ต่อประชากรหญิงอายุ 15-19 ปีพันคน
2. หน่วยงาน ศูนย์อนามัยที่ 6
3. แนวทางการประเมิน/หลักฐาน

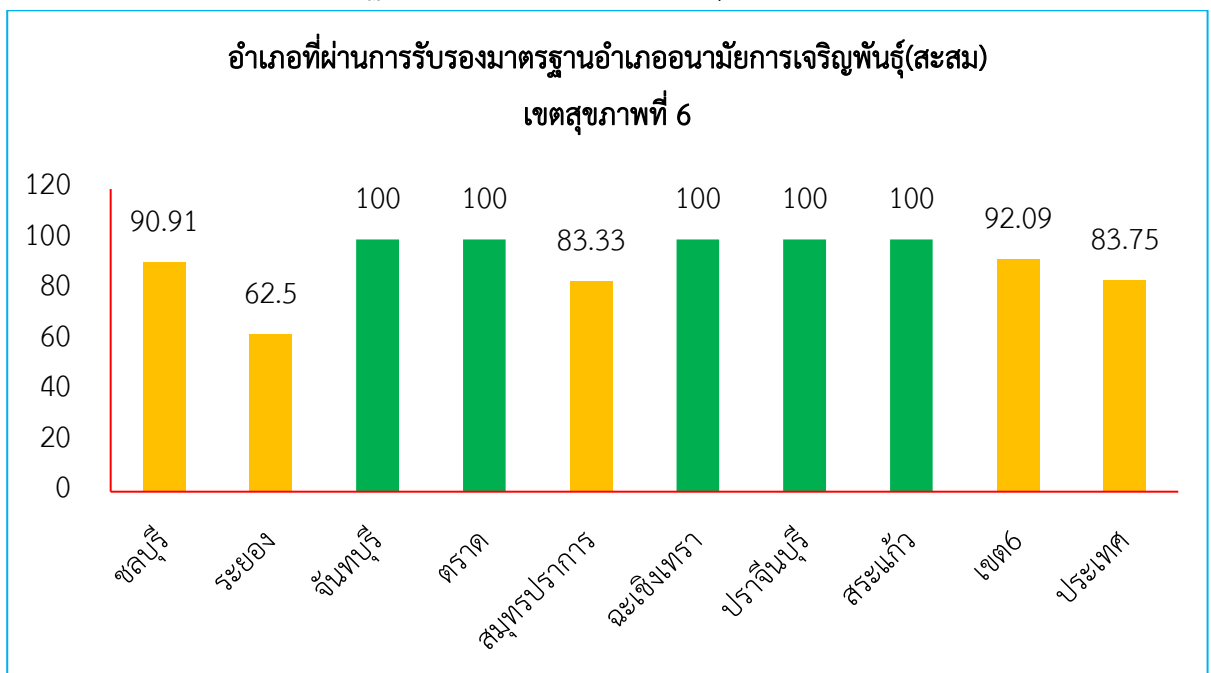
3.1 มีรายการข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีความจำเป็นในการกำหนดนโยบาย มาตรการ และสร้างความรอบรู้ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย

3.1.1 ข้อมูลผลการดำเนินงานย้อนหลัง 3-5 ปี

กรมอนามัย โดยศูนย์อนามัยที่ 6 ได้ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในเขตสุขภาพที่ 6 อย่างต่อเนื่อง เพื่อลดอัตราการคลอดและการตั้งครรภ์ซ้ำ โดยดำเนินการสอดคล้องกับ 3 ยุทธศาสตร์หลัก และพ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นพ.ศ.2559 ดังนี้

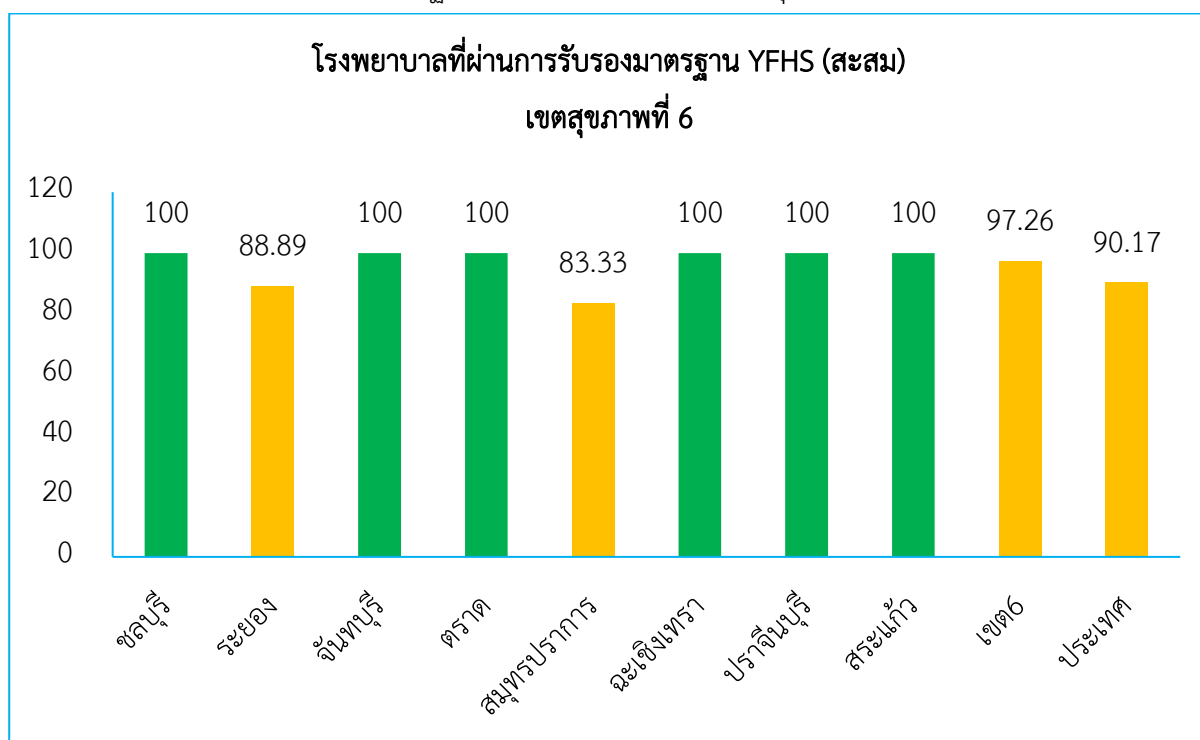
1. ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสื่อสารสาธารณะ โดยดำเนินการผ่านคณะกรรมการอนามัยการเจริญพันธุ์ระดับอำเภอเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย คือ อำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัว/ชุมชน สถานศึกษา และสถานบริการสาธารณสุข โดยเขตสุขภาพที่ 6 มีอำเภอที่ผ่านการประเมินรับรองมาตรฐานอำเภออนามัยการเจริญพันธุ์ จำนวน 64 อำเภอ (ร้อยละ 92.09) ดังแผนภูมิที่ 1 ซึ่งอำเภอที่ผ่านการรับรองจะมีการดำเนินการสื่อสารความรู้เรื่องเพศศึกษา การป้องกันการตั้งครรภ์ และทักษะชีวิต โดยสถานศึกษา สถานบริการสาธารณสุข และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

แผนภูมิที่ 1 อำเภอที่ผ่านการรับรองมาตรฐานอำเภออนามัยการเจริญพันธุ์

2. ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเข้าถึงบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ ดำเนินการจัดบริการที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่น YFHS เน้นการให้ข้อมูล การให้คำปรึกษา การคุมกำเนิดโดยเฉพาะวิธีกึ่งถาวร แต่เนื่องจากผู้รับบริการวัยรุ่นส่วนใหญ่ไม่มารับบริการในคลินิกวัยรุ่นของโรงพยาบาล ดังนั้นโรงพยาบาลที่ผ่านการรับรองมาตรฐานบริการที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่น YFHS จึงเน้นการบริการเชิงรุกในพื้นที่ร่วมกับเครือข่ายมากขึ้น เช่น สถานศึกษา ท้องถิ่น รพ.สต. เป็นต้น โดยเขตสุขภาพที่ 6 มีโรงพยาบาลที่ผ่านการประเมินรับรองมาตรฐานบริการที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่น จำนวน 71 โรงพยาบาล (ร้อยละ 97.26) ดังแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 โรงพยาบาลที่ผ่านการรับรองมาตรฐานบริการที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่น YFHS

3. ยุทธศาสตร์ที่ 3 ระบบการให้การดูแลช่วยเหลือ เพื่อดูแลช่วยเหลือวัยรุ่นที่มีปัญหา เช่น ปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อม ศูนย์อนามัยที่ 6 ได้จัดประชุมพัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อม และส่งเสริมพฤติกรรมอนามัยการเจริญพันธุ์ที่เหมาะสม และให้คำปรึกษาทางเลือกสำหรับวัยรุ่นและสตรีตั้งครรภ์ไม่พร้อม เขตสุขภาพที่ 6 ปี 2562 เพื่อพัฒนาศักยภาพและสร้างเครือข่าย RSA (Referral system for Safe Abortion) ในเขตสุขภาพที่ 6 ให้มากขึ้น ซึ่งจากการประชุมมีเครือข่ายในเขตสุขภาพที่ 6 สมัครเป็นเครือข่าย RSA มากขึ้น รวมทั้งมีการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์สายด่วน 1663 เพื่อให้วัยรุ่นมีช่องทางและเข้าถึงบริการปรึกษาเรื่องเอดส์และท้องไม่พร้อม

4. พ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นพ.ศ.2559 ศูนย์อนามัยที่ 6 ดำเนินการขับเคลื่อนพ.ร.บ.ฯ ฉบับนี้ผ่านกลไกคณะกรรมการระดับจังหวัด เพื่อถ่ายทอดนโยบายและแผนปฏิบัติการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นสู่ระดับอำเภอและพื้นที่ ซึ่งได้ดำเนินการจัดการประชุมปีละ 2 ครั้ง ครบทั้ง 8 จังหวัด ในเขตสุขภาพที่ 6 โดยการประชุมมีการรายงานสถานการณ์ของจังหวัด และรายงานการดำเนินงานของคณะกรรมการ และติดตามแผนปฏิบัติการของคณะกรรมการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ใน

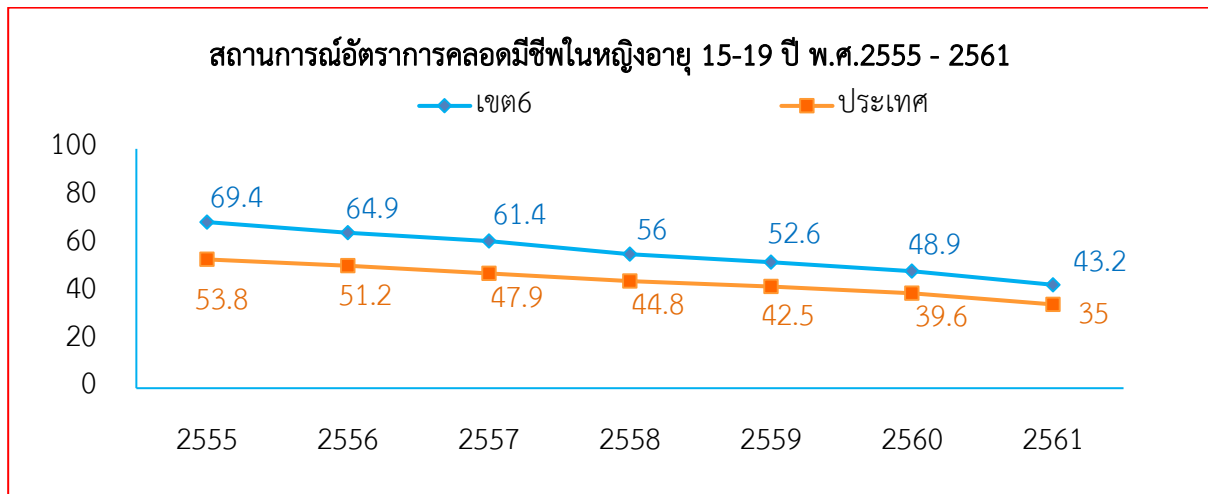
วัยรุ่นตามบทบาทในพ.ร.บ.ฯ นอกจากนี้ศูนย์อนามัยที่ 6 ยังมีการขับเคลื่อนพ.ร.บ.ฯ ฉบับนี้ในระดับพื้นที่โดยการประชุมกับเครือข่ายในพื้นที่เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น จำนวน 27 อำเภอ ๆ ละ 1 ตำบล และดำเนินการตามแผน และมีการติดตามการดำเนินการในปีงบประมาณ 2563 เพื่อสรุปผลการดำเนินการเข้าที่ประชุมคณะกรรมการระดับจังหวัดต่อไป

3.1.2 มีข้อมูลสถานการณ์อนามัยการเจริญพันธุ์ในวัยรุ่น ย้อนหลัง 3 ปี

การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเป็นปัญหาที่ทั่วโลกและประเทศไทยให้ความสำคัญเป็นลำดับต้น ๆ เนื่องจากการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเป็นปัญหาเชิงสังคมที่มีความซับซ้อนและเกี่ยวพันกันหลายมิติ การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นนำไปสู่ปัญหาการเกิดที่ด้อยคุณภาพและมีความเสี่ยงด้านต่าง ๆ มากกว่าการตั้งครรภ์ในวัยผู้ใหญ่ เช่น 1) ด้านสุขภาพ : เสี่ยงต่อภาวะขาดสารอาหาร โลหิตจาง การเสียชีวิตของทารกในครรภ์ น้ำหนักทารกแรกคลอดต่ำกว่าเกณฑ์ พัฒนาการเด็กไม่สมวัย ท้องซ้ำโดยไม่พร้อม 2) ด้านสังคม: เสี่ยงต่อการเรียนไม่จบ ไม่มีอาชีพ ถูกคู่ทอดทิ้ง ครอบครัวหรือสังคมตีตรา ไม่พร้อมเลี้ยงดูบุตร และ 3) ด้านเศรษฐกิจ: เสี่ยงต่อความยากจน คุณภาพชีวิตไม่ดี ซึ่งส่งผลกระทบต่อสถานะทางเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต จากสถิติขององค์การอนามัยโลกพบว่าวัยรุ่นในประเทศกำลังพัฒนาที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี ประมาณ 2 ล้านคนและวัยรุ่นที่อยู่ในช่วงอายุ 15 - 19 ปี อีกประมาณ 21 ล้านคน เป็นผู้ตั้งครรภ์วัยรุ่นและมีแนวโน้มของการตั้งครรภ์สูงขึ้นในเขตชนบท อันเนื่องมาจากสาเหตุความยากจน ขาดโอกาสทางการศึกษา และการจ้างงาน

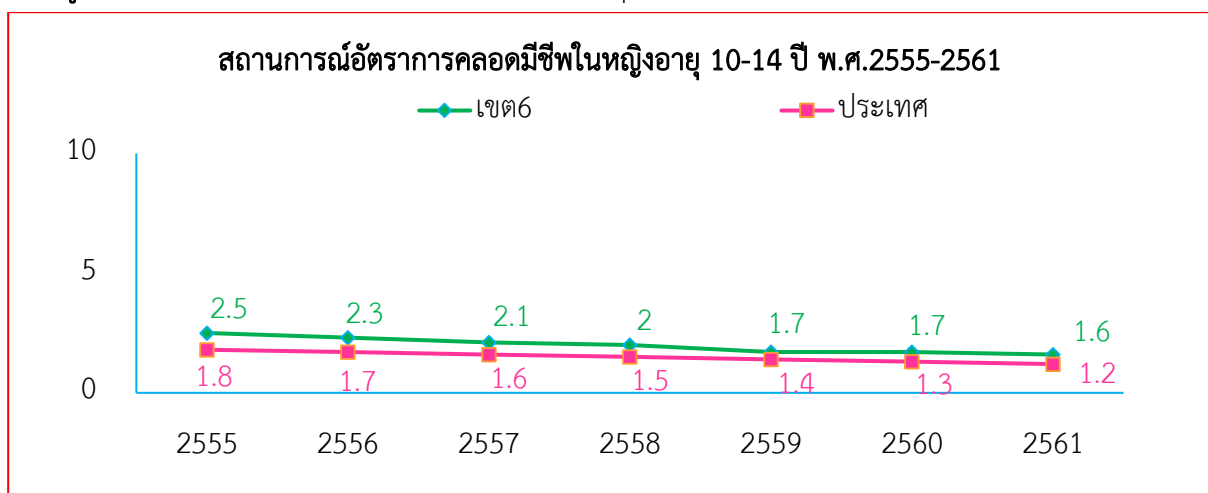
อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15 – 19 ปีทั่วโลกในปี 2533 และปี 2558 พบว่ามีแนวโน้มลดลงจากอัตรา 65 เป็น 47 ต่อประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี 1,000 คน โดยในประเทศแถบแอฟริกาตะวันตกมีอัตราการคลอดของวัยรุ่นสูงสุดรองลงมาเป็นแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออก โดยมีอัตรา 115, 45 และ 7 ต่อประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี 1,000 คน ตามลำดับ สำหรับประเทศไทยตั้งแต่ปี 2555 พบอัตราการคลอดมีชีพของหญิงอายุ 15 - 19 ปี มีแนวโน้มลดลงจากอัตรา 53.4 เป็น 35.0 ต่อประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี 1,000 คนในปี 2561 เขตสุขภาพที่ 6 มีแนวโน้มลดลงจากอัตรา 69.4 ในปี 2555 เป็น 43.2 ต่อประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี 1,000 คน ในปี 2561 แต่สูงกว่าเป้าหมายในปี 2561 คือ ไม่เกิน 40 ต่อประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี 1,000 คน โดยพบสูงสุดที่จังหวัดชลบุรี (50.1 ต่อประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี 1,000 คน) รองลงมาคือจังหวัดระยอง (48.7 ต่อประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี 1,000 คน) และต่ำสุดที่จังหวัดสมุทรปราการ (32.3 ต่อประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี 1,000 คน) และอัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 10 – 14 ปีของประเทศไทยมีแนวโน้มลดลง จากอัตรา 1.8 ในปี 2555 เป็นอัตรา 1.2 ต่อประชากรหญิงอายุ 10-14 ปี 1,000 คนในปี 2561 เขตสุขภาพที่ 6 มีแนวโน้มลดลงจากอัตรา 2.5 ในปี 2555 เป็นอัตรา 1.6 ต่อประชากรหญิงอายุ 10-14 ปี 1,000 คนในปี 2561 แต่สูงกว่าเป้าหมายในปี 2561 คือ ไม่เกิน 1.3 ต่อประชากรหญิงอายุ 10-14 ปี 1,000 คน ดังแผนภูมิที่ 3-6

แผนภูมิที่ 3 สถานการณ์อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15 – 19 ปี พ.ศ.2555 – 2561

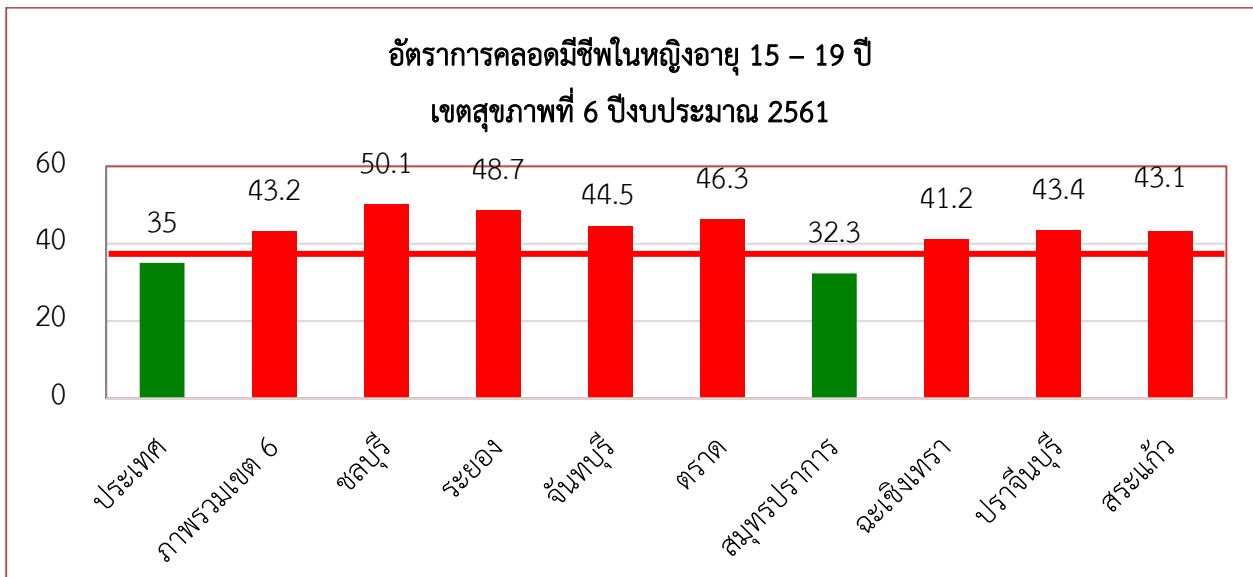
ที่มา : สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์

แผนภูมิที่ 4 สถานการณ์อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 10 – 14 ปี พ.ศ.2555 – 2561

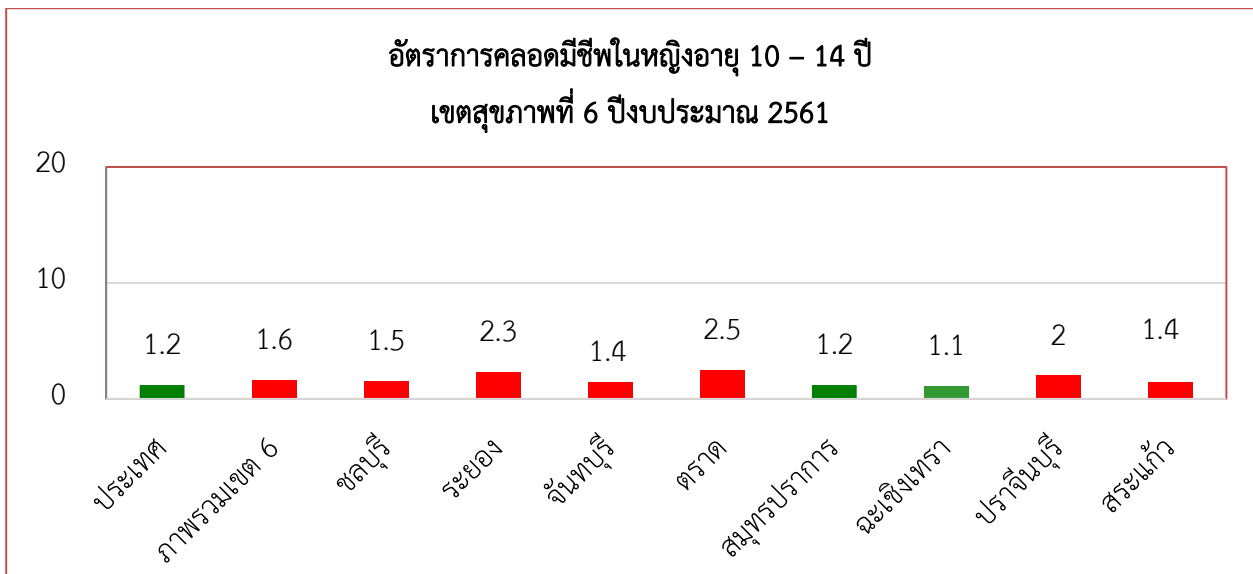
ที่มา : สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์

แผนภูมิที่ 5 อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15 – 19 ปี เขตสุขภาพที่ 6 ปี 2561

ที่มา : สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์

แผนภูมิที่ 6 อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 10 – 14 ปี เขตสุขภาพที่ 6 ปี 2561

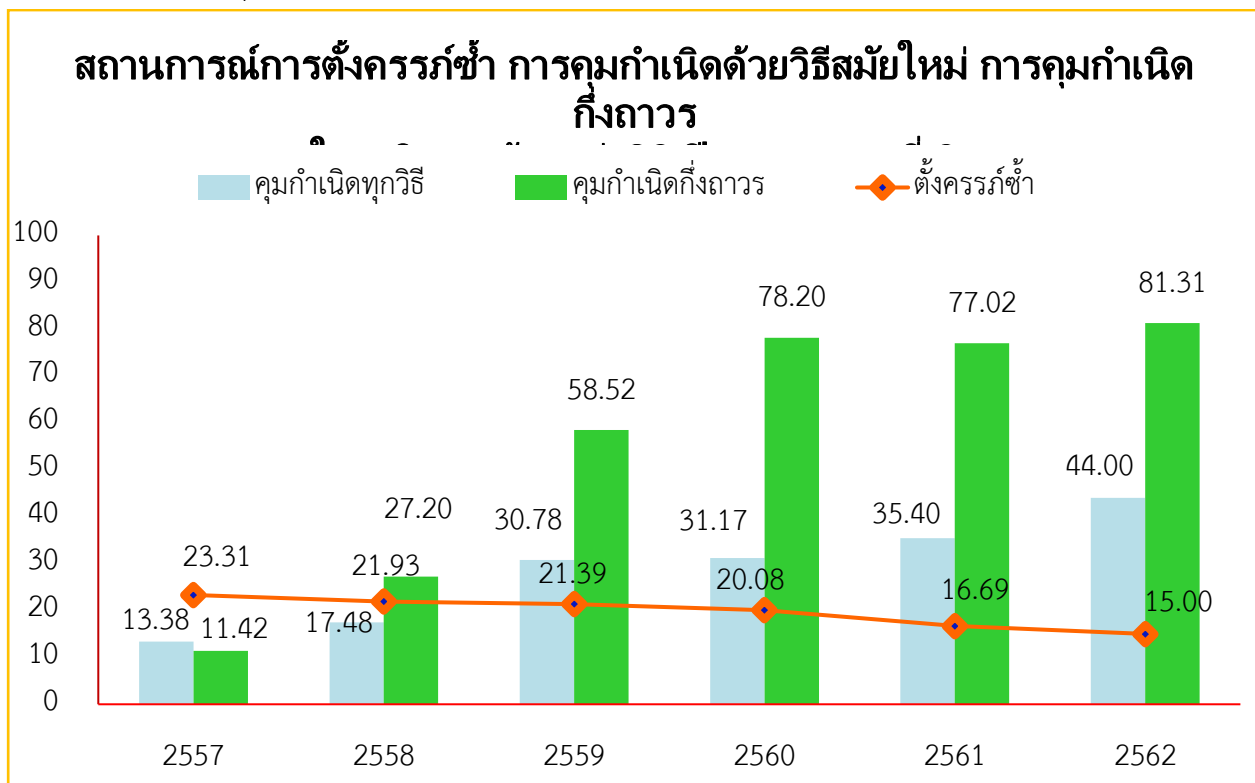

ที่มา : สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์

นอกจากปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ยังพบปัญหาการตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่น โดยการตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่นของประเทศไทยตั้งแต่ปี 2558 มีแนวโน้มลดลงจาก ร้อยละ 17.88 เป็นร้อยละ 14.86 ในปี 2562 เขตสุขภาพที่ 6 มีนโยบายการดำเนินการป้องกันการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี ด้วยมาตรการการให้บริการคุมกำเนิดหลังคลอดและแท้ง โดยเฉพาะการคุมกำเนิดกึ่งถาวร (ยาฝังคุมกำเนิด/ใส่ห่วงอนามัย) และจากการดำเนินการพบการตั้งครรภ์ซ้ำมีแนวโน้มลดลงจาก ร้อยละ 21.94 ในปี 2558 เป็นร้อยละ 15 ในปี 2562 พบสูงสุดที่จังหวัดสมุทรปราการ (ร้อยละ 17.39) และต่ำสุดที่จังหวัดสระแก้ว (ร้อยละ 8.84) ซึ่งสอดคล้องกับการคุมกำเนิดหลังคลอดและหลังแท้งในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปีด้วยวิธีสมัยใหม่เพิ่มขึ้น โดยประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากร้อยละ

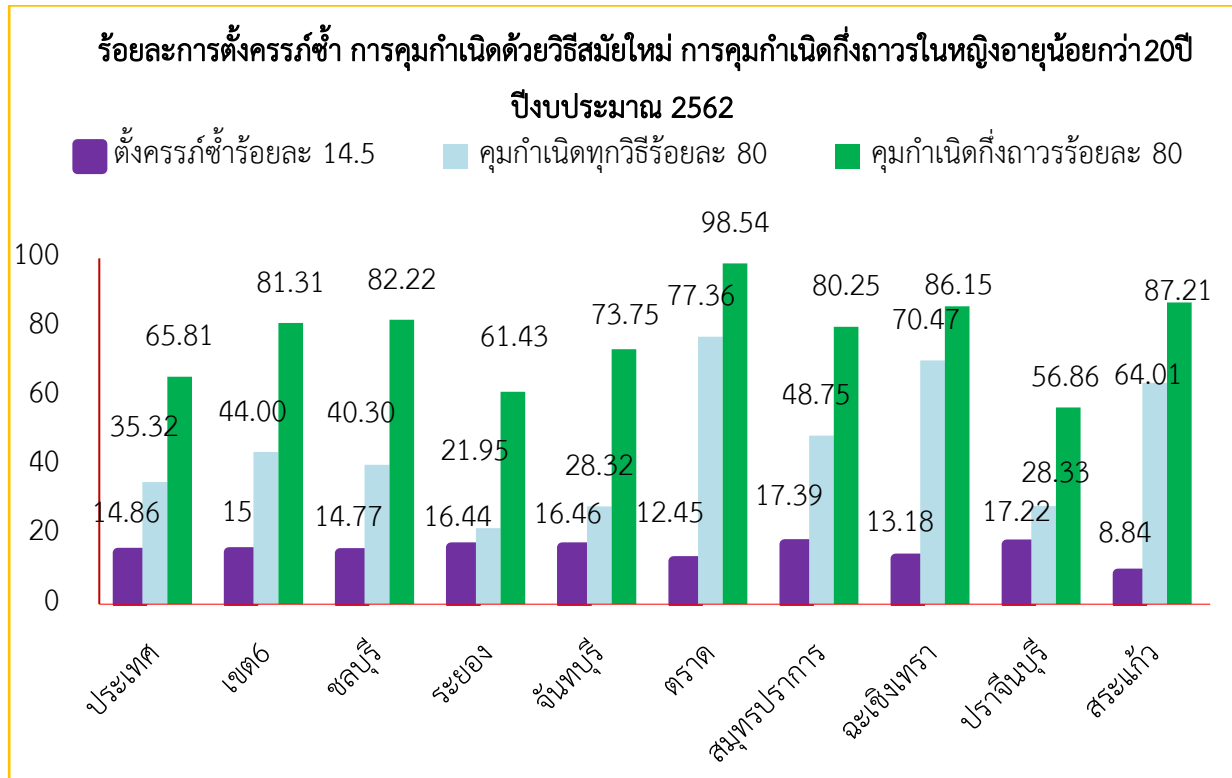
12.6 ในปี 2558 เป็นร้อยละ 35.32 ในปี 2562 เขตสุขภาพที่ 6 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก ร้อยละ 17.48 ในปี 2558 เป็นร้อยละ 44 ในปี 2562 พบสูงสุดที่จังหวัดตราด (ร้อยละ 77.36) ต่ำสุดที่จังหวัด (ร้อยละ 21.95) และการคุมกำเนิดหลังคลอดและหลังแท้งในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี ด้วยวิธีคุมกำเนิดกึ่งถาวร(การฝังยาคุม/ใส่ห่วงอนามัย) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน โดยประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 26.76 ในปี 2558 เป็นร้อยละ 65.81 ในปี 2562 เขตสุขภาพที่ 6 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก ร้อยละ 27.2 ในปี 2558 เป็นร้อยละ 81.31 ในปี 2562 พบสูงสุดที่จังหวัดตราด (ร้อยละ 98.54) และต่ำสุดที่จังหวัดปราจีนบุรี (ร้อยละ 56.86) ดังแผนภูมิที่ 7 - 8

แผนภูมิที่ 7 สถานการณ์การตั้งครรภ์ซ้ำ การคุมกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่ การคุมกำเนิดกึ่งถาวรในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี เขตสุขภาพที่ 6

ที่มา : HDC วันที่ 17 พ.ย. 2562

แผนภูมิที่ 8 ร้อยละการตั้งครรรค์ซ้ำ การคุมกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่ การคุมกำเนิดกึ่งถาวรในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี
ปีงบประมาณ 2562

ที่มา : HDC วันที่ 17 พ.ย. 2562

3.1.3 มีข้อมูลอื่นๆ เกี่ยวข้อง เช่น ความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการ

ศูนย์อนามัยที่ 6 ได้ดำเนินการสอบถามความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการงานส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่น เพื่อจัดระบบที่เอื้อต่อการประสานการดำเนินงานดังนี้

1) ด้านการบริหารงาน การติดต่อประสานงาน

- ดิอยู่แล้ว ที่มีผู้รับผิดชอบ/ประสานงานของแต่ละจังหวัด
- ปรับระบบสารสนเทศให้รวดเร็ว สื่อสารถึงจังหวัดเร็วขึ้น
- การสื่อสารที่ชัดเจน/ ส่งเอกสารล่าช้า
- การติดต่อประสานงานดีมาก
- ประสานงานดี
- สามารถติดต่อประสานงานได้ เนื่องจากเป็นศูนย์วิชาการ
- ควรอัปเดตข้อมูลสถานการณ์ ข้อมูลวิชาการและหน่วยงานในการสืบค้นข้อมูล ผ่านเว็บไซต์ของ

ศูนย์อนามัยที่ 6

- มีการติดต่อประสานงานที่ดีอยู่แล้ว
- ดีมาก
- หนังสือเชิญประชุมหรือประสานงานต่าง ๆ อยากให้ส่งเร็ว ก่อนประชุม 2-3 สัปดาห์

2) ด้านข้อมูลสถานการณ์ฯ ผลการวิจัย

- คืบข้อมูลกลับให้ สสจ.
- สนับสนุนข้อมูล ผลการวิจัยลงสู่พื้นที่
- คืบข้อมูลสถานการณ์ ผลการวิจัย แบบชี้เป้าพื้นที่ จังหวัด อำเภอ ตำบล
- สรุปสถานการณ์ของเขต ประเทศ ให้เมื่อสิ้นปีงบประมาณ เพื่อนำเสนอผู้บริหารและพื้นที่
- จัดทำสรุปรายงานสถานการณ์ตามกลุ่มวัยทุกไตรมาส ส่งคืนให้พื้นที่
- เผยแพร่งานวิจัยที่นำไปนำเสนอในเวทีอื่นๆ/มีแหล่งข้อมูลที่เข้าถึงได้ เพื่อเป็นแนวทางให้การ

ดำเนินงานด้านวิจัย

- การคืบข้อมูลให้กับระดับจังหวัด เพื่อที่จะสามารถ มอนิเตอร์ในระดับพื้นที่ได้
- คืบข้อมูลให้กับระดับพื้นที่
- เผยแพร่ผลงานวิจัย/แนวทางการดำเนินงานต่อไปในพื้นที่
- ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในระดับเขตสุขภาพที่ 6
- การสนับสนุนการจัดทำวิจัยระดับจังหวัด
- ทะเบียน Best practice (ชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทร) เพื่อเป็นแนวทางในการติดต่อศึกษาดูงาน
- อยากให้มีงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง
- On Web (ข้อมูลระดับกระทรวง กรม เขต)
- Group line
- On Web ข้อมูลสารสนเทศที่นอกเหนืองาน HDC ที่ศูนย์อนามัย ทำนอกเหนืองานจากการวิจัย

3) ด้านวิชาการ องค์ความรู้ที่จำเป็น (Critical Knowledge) ที่ต้องการได้รับการพัฒนา

- อบรมหลักสูตรการให้คำปรึกษาการคุมกำเนิด
- การบูรณาการร่วมกันระหว่างศูนย์สุขภาพจิต สคร.6 เข้ามาร่วมประชุมกลุ่มวัย เนื่องจากเป็นเวทีที่มีการแบ่งกลุ่มย่อย พื้นที่ที่มีส่วนร่วมควรดึงความร่วมมือศูนย์สุขภาพที่ 6 เข้ามามีบทบาทร่วมกัน

- วิชาการเรื่อง การสร้างความรอบรู้ เรื่องการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
- จิตเวชเด็กและวัยรุ่น
- การจัดทำสื่อสุขภาพสำหรับวัยรุ่น
- พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการให้คำปรึกษากลุ่มวัยรุ่นและครอบครัว

4) ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ

- พัฒนางานวิจัย ให้ผู้รับผิดชอบงาน 8 จังหวัด
- สื่อสิ่งพิมพ์/คู่มือที่อัปเดตแล้ว
- สื่อความรู้อนามัยการเจริญพันธุ์
- การนำงานวิจัยและนวัตกรรมเด่นมาขยายผล แก้ไขปัญหา แต่ละพื้นที่
- ขยายผลการวิจัย ลงสู่พื้นที่ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ พัฒนาต่อยอด
- สื่อการเรียนการสอนเพศศึกษา

- สื่อ Info คู่มือกำเนิดสมัยใหม่
 - สื่อการสอน
 - วิทยากร ด้านแผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์ระดับจังหวัด
 - สื่อการสอนตามหลักสูตรพัฒนาศักยภาพแกนนำวัยรุ่นในชุมชน
 - ングยอนามัยสำหรับกลุ่มวัยรุ่น
 - คู่มือการดำเนินงานของแต่ละกลุ่มวัยในส่วนที่จำเป็น เช่น การบันทึกข้อมูลตามตัวชี้วัด
 - คัดหวังงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน
 - งานวิจัย
 - แก้ปัญหาการนำข้อมูลใน HDC ที่ซับซ้อน ยุ่งยาก
- 5) ช่องทางที่ที่ผู้รับบริการเข้าถึงข้อมูลวิชาการของศูนย์อนามัยที่ 6 ได้สะดวกที่สุด
- อันดับที่ 1 LINE
 - อันดับที่ 2 โทรศัพท์
 - เว็บไซต์ศูนย์อนามัยที่ 6
- 6) ปัญหา / อุปสรรค และ ข้อเสนอแนะ
- ต้องการให้จัดประชุมแผนวททุกจังหวัด
 - กฎกระทรวงแต่ละส่วน/ภาคี

ทำเนียบผู้รับบริการงานส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่น

ลำดับ ที่	ชื่อ- สกุล (ผู้รับบริการ/ตำแหน่ง ผู้ติดต่อ)		ชื่อ หน่วยงาน/ บริษัท	ที่อยู่ (พร้อม รหัสไปรษณีย์)	โทรศัพท์	โทรศัพท์มือถือ	E-mail
1	นางขวัญยืน โอบุนทด	นักวิชาการ สาธารณสุข ชำนาญการ	สสจ.ชลบุรี	สสจ.ชลบุรี ถ. วชิรปราการ ต. บ้านสวน อ. เมือง จ. ชลบุรี 20000	038- 932450	099- 1597097	yuen2507@hotmail.com
2	นางจุฑามาศ ยลศิริวัฒน์	นักวิชาการ สาธารณสุข ชำนาญการ	สสจ.ระยอง	สสจ.ระยอง 142 ถนน สุขุมวิท ตำบล เนินพระ อำเภอเมือง ระยอง ระยอง 21000	038- 967415- 7	089- 2447338	Jaju7339@gmail.com

ลำดับ ที่	ชื่อ- สกุล (ผู้รับบริการ/ ผู้ติดต่อ)	ตำแหน่ง	ชื่อ หน่วยงาน/ บริษัท	ที่อยู่ (พร้อม รหัสไปรษณีย์)	โทรศัพท์	โทรศัพท์มือถือ	E-mail
3	นางสมจิต ยาใจ	นักวิชาการ สาธารณสุข ชำนาญการ พิเศษ	สสจ.จันทบุรี	สสจ.จันทบุรี ถ.ท่าแฉลบ อำเภอเมือง จันทบุรี จันทบุรี 22000	039- 311166	081- 3579377	ornyajai@yahoo.com
4	น.ส.วสิมล สุวรรณรัตน์	นักวิชาการ สาธารณสุข ปฏิบัติการ	สสจ.จันทบุรี	สสจ.จันทบุรี ถ.ท่าแฉลบ อำเภอเมือง จันทบุรี จันทบุรี 22000	039- 311166	086- 8488110	wasimon1990@gmail.com
5	นางภิญญาดา สุภาพโสภณ	นักวิชาการ สาธารณสุข ชำนาญการ	สสจ.ตราด	สสจ.ตราด 6 ช.ชัยมงคล 1 ต.บางพระ อ. เมือง จ.ตราด 23000	039- 511011	086- 3107140	charnyada@hotmail.com
6	นางกาญจนา วรรณะ พาหุณ	นักวิชาการ สาธารณสุข ชำนาญการ	สสจ. สมุทรปราการ	สสจ. สมุทรปราการ 19 ซอย 35 อศวนนท์ 2 ถ. สุขุมวิท ต. ปากน้ำ อ. เมือง จ. สมุทรปราการ 10270	02- 3895980	081- 8907642	ann9998@gmail.com
7	นางอัญชลี มังกูทอง	นักวิเคราะห์ นโยบาย และแผน ชำนาญการ	สสจ. ปราจีนบุรี	สสจ. ปราจีนบุรี 104 ม.8 ต. รอบเมือง อ.	037- 211626	061- 5651595	Alcha_59@yahoo.com

ลำดับ ที่	ชื่อ- สกุล (ผู้รับบริการ/ ผู้ติดต่อ)	ตำแหน่ง	ชื่อ หน่วยงาน/ บริษัท	ที่อยู่ (พร้อม รหัสไปรษณีย์)	โทรศัพท์	โทรศัพท์มือถือ	E-mail
		พิเศษ		เมือง จ. ปราจีนบุรี 25000			
8	น.ส.สุลิตร์ เพชรสมบัติ	นักวิชาการ สาธารณสุข ชำนาญการ	สสจ.สระแก้ว	สสจ.สระแก้ว 609 ม.2 ต.ท่า เกษม อ.เมือง จ.สระแก้ว 27000	037- 425141	097- 0532672	suleerat.p@hotmail.com
9	นางโสภา เวฬุกันติ	นักวิชาการ สาธารณสุข ชำนาญการ พิเศษ	สสจ. ฉะเชิงเทรา	สสจ. ฉะเชิงเทรา 31 ถ.ยุทธดำเนิน ต.หน้าเมือง อ. เมือง จ. ฉะเชิงเทรา 24000	038- 511189	081- 9410204	s_sopa06@yahoo.co.th
10	นางพรพรรณ เกิดแก้ว	จพ. สาธารณสุข ชำนาญงาน	สสจ. ฉะเชิงเทรา	สสจ. ฉะเชิงเทรา 31 ถ.ยุทธดำเนิน ต.หน้าเมือง อ. เมือง จ. ฉะเชิงเทรา 24000	038- 511189	089- 1309120	anamai24pa@gmail.com

3.2 มีความรู้

ศูนย์อนามัยที่ 6 ได้ศึกษารายงานการศึกษาแม่ข่ายในในประเทศไทย ด้วยการบูรณาการวิเคราะห์ข้อมูลจากหลายฐานข้อมูลในระดับประเทศและระดับพื้นที่ โดยใช้ข้อมูลการคลอดของวัยรุ่น ในปี 2561 เพื่อพัฒนานโยบายและการดำเนินงานที่ตรงเป้า ในระดับประเทศและระดับพื้นที่และการจัดการทรัพยากรเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นได้อย่างเหมาะสม ซึ่งปกติการคำนวณอัตราการคลอดของวัยรุ่นของประเทศไทยจะใช้ข้อมูลจากฐานทะเบียนเกิด ซึ่งเป็นข้อมูลที่สะท้อน “สถานที่คลอด” จึงได้มีการปรับที่อยู่ในการจดทะเบียนการเกิดให้เป็นไป

ตามที่อยู่ตามทะเบียนบ้านของแม่ เพื่อสะท้อนสถานการณ์รายจังหวัดและอำเภอ ซึ่งจากการปรับข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลของเขตสุขภาพที่ 6 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 อัตราการคลอดของหญิง อายุ 15-19 ปี จำแนกตามจังหวัดที่แม่คลอดบุตร จังหวัดที่แม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน จังหวัดที่คลอดบุตรกับจังหวัดที่มีชื่อในทะเบียนบ้านตรงกัน เขตสุขภาพที่ 6

ลำดับ ของ เขต 6	ลำดับ ของ ประเทศ	จังหวัด	อัตราการคลอดของหญิง อายุ 15-19 ปีจำแนกตาม		
			1.จังหวัดที่แม่ คลอดบุตร	2.จังหวัดที่แม่มีชื่อใน ทะเบียนบ้าน	3.จังหวัดที่คลอดบุตรกับ จังหวัดที่มีชื่อในทะเบียน บ้านตรงกัน
1	3	ชลบุรี	50.1	32.1	28.4
2	5	ระยอง	48.7	36.9	30.7
3	6	ตราด	46.3	44.7	37.8
4	10	จันทบุรี	44.5	38.5	33.6
5	13	ปราจีนบุรี	43.4	42.9	36.8
6	14	สระแก้ว	43.1	49.8	38.4
7	19	ฉะเชิงเทรา	41.2	38.6	30.9
8	55	สมุทรปราการ	32.3	24.4	17.9

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า เมื่อปรับที่อยู่ให้เป็นไปตามทะเบียนบ้านของแม่แล้ว จะมีความแตกต่างของอัตราการคลอดในวัยรุ่นในหลายทุกจังหวัด เช่น จังหวัดชลบุรี เมื่อใช้ฐานจังหวัดที่แม่คลอดบุตร พบสูงเป็นอันดับ 3 ของประเทศ อัตรา 50.1 ซึ่งเกินเป้าหมายในปี 2561 (อัตรา 40 ต่อพันประชากร) แต่เมื่อใช้จังหวัดที่แม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน อัตราการคลอดลดลงมากเป็นอัตรา 32.1 ซึ่งไม่เกินเป้าหมาย และหากใช้จังหวัดที่คลอดบุตรกับจังหวัดที่มีชื่อในทะเบียนบ้านตรงกันอัตราการคลอดลดลงอีกเล็กน้อยเป็นอัตรา 28.4 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแม่ชลบุรีมีการย้ายถิ่น รวมถึงแสดงให้เห็นว่ามีประชากรแฝงจากจังหวัดอื่นๆ ย้ายเข้ามาอยู่และมาคลอดในจังหวัดชลบุรีเป็นจำนวนมาก และในทางตรงกันข้ามจังหวัดสระแก้ว เมื่อใช้ฐานจังหวัดที่แม่คลอดบุตร พบสูงเป็นอันดับ 14 ของประเทศ อัตรา 43.1 แต่เมื่อใช้จังหวัดที่แม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน อัตราการคลอดกลับเพิ่มสูงขึ้นเป็นอัตรา 49.8 และหากใช้จังหวัดที่คลอดบุตรกับจังหวัดที่มีชื่อในทะเบียนบ้านตรงกันอัตราการคลอดลดลง เป็นอัตรา 38.4 ซึ่งแสดงว่าแม่สระแก้วมีการย้ายถิ่นค่อนข้างมาก แต่ก็มีประชากรแฝงมาจากจังหวัดอื่นๆเช่นเดียวกันแต่ไม่มากเท่าชลบุรี ซึ่งจากการข้อมูลดังกล่าว เป็นข้อมูลสำคัญในการวางแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของแต่ละจังหวัด และมีผลต่อการกำหนดนโยบาย มาตรการในระดับพื้นที่

นอกจากนี้ สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ ได้ศึกษาการเฝ้าระวังการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น (เก็บข้อมูล 6 จังหวัด คือ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี สระแก้ว) และเฝ้าระวังการแท้ง (เก็บข้อมูล 3 จังหวัด คือ ชลบุรี สมุทรปราการ ปราจีนบุรี) ปีงบประมาณ 2562 มีซึ่งพบข้อมูลสำคัญของเขตสุขภาพที่ 6 คือ ก่อนตั้งครรภ์ส่วนใหญ่เป็นนักเรียน (ร้อยละ 37.77) ไม่ได้ตั้งใจตั้งครรภ์ (ร้อยละ 60.77) และฝากครรภ์ครั้งแรกมากกว่า 12 สัปดาห์ (ร้อยละ 59.66) การแท้งส่วนใหญ่เป็นการแท้งเอง (ร้อยละ 82.2) ช่วงอายุการแท้งส่วนใหญ่อายุ 20-24 ปี (ร้อยละ 28.1) และอายุน้อยกว่า 20 ปี (ร้อยละ 14.9) ส่วนใหญ่อาชีพพนักงาน/ลูกจ้างประจำ (ร้อยละ 31.1) และเป็นนักเรียน (ร้อยละ 10.4) ซึ่งข้อมูลนี้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการประเมินสถานการณ์ของแต่ละจังหวัด รวมทั้งเป็นข้อมูลนำเข้าในการประชุมคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับจังหวัด และในเวทีการตรวจราชการด้วย

3.3 รายงานผลการวิเคราะห์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเขตสุขภาพที่ 6 พบว่าอัตราการคลอดในหญิงอายุ 15-19 ปี มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องจากอัตรา 69.4 ในปี 2555 เป็น 43.2 ในปี 2561 แต่ยังสูงกว่าเป้าหมายทุกจังหวัด ยกเว้นจังหวัดสมุทรปราการ อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 10 – 14 ปี มีแนวโน้มลดลงจากอัตรา 2.5 ในปี 2555 เป็นอัตรา 1.6 ในปี 2561 ซึ่งยังสูงกว่าเป้าหมายทุกจังหวัด ยกเว้นจังหวัดสมุทรปราการ และฉะเชิงเทรา ส่วนการตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่น มีแนวโน้มลดลงจาก ร้อยละ 21.94 ในปี 2558 เป็นร้อยละ 15 ในปี 2562 ซึ่งสอดคล้องกับการคุมกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่เพิ่มขึ้นมากจากร้อยละ 17.48 ในปี 2558 เป็นร้อยละ 44 ในปี 2562 และการคุมกำเนิดด้วยวิธีคุมกำเนิดกึ่งถาวร (การฝังยาคุม/ใส่ห่วงอนามัย) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน โดยเพิ่มขึ้นมากจากร้อยละ 27.2 ในปี 2558 เป็นร้อยละ 81.31 ในปี 2562 ซึ่งการตั้งครรภ์และการตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่นของเขตสุขภาพที่ 6 มีแนวโน้มลดลงเกิดจากการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของคณะกรรมการพัฒนาอนามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติ ภายใต้แนวคิด “เข้าใจ เข้าถึง ช่วยเหลือ” โดยมี 3 ยุทธศาสตร์ คือ 1) การสื่อสารสาธารณะ ผ่านคณะกรรมการอนามัยการเจริญพันธุ์ระดับอำเภอ โดยสื่อสารความรู้เรื่องเพศศึกษา การป้องกันการตั้งครรภ์ และทักษะชีวิต โดยสถานศึกษา สถานบริการสาธารณสุข และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 2) การเข้าถึงบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ โดยการจัดบริการที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่น เน้นการให้ข้อมูล การให้คำปรึกษา การคุมกำเนิดโดยเฉพาะวิธีกึ่งถาวร และเน้นการบริการเชิงรุกในพื้นที่ร่วมกับเครือข่ายมากขึ้น เช่น สถานศึกษา ท้องถิ่น รพ.สต. และ 3) ระบบการให้การดูแลช่วยเหลือ โดยพัฒนาศักยภาพและสร้างเครือข่าย RSA (Referral system for Safe Abortion) ในเขตสุขภาพที่ 6 ให้มากขึ้น รวมทั้งสื่อสารประชาสัมพันธ์สายด่วน 1663 เพื่อให้วัยรุ่นมีช่องทางและเข้าถึงบริการปรึกษาเรื่องเอดส์และท้องไม่พร้อม และตั้งแต่ปี 2559 ยังมีการดำเนินงานภายใต้พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ที่มุ่งเน้นสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการดำเนินการผ่านกลไกระดับจังหวัด คือมีคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ทำหน้าที่ผลักดัน สนับสนุน และจัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของชาติ เพื่อให้วัยรุ่นและผู้เกี่ยวข้องได้เข้าถึงและทราบสิทธิต่าง ๆ อันได้แก่ การตัดสินใจด้วยตนเอง ได้รับข้อมูลข่าวสารและความรู้ ได้รับบริการ

อนามัยการเจริญพันธุ์ ได้รับการจัดสวัสดิการสังคม ได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอภาค และได้รับการรักษาความลับ และความเป็นส่วนตัว

และจากรายงานการศึกษาแม่วัยรุ่นในประเทศไทย ด้วยการบูรณาการวิเคราะห์ข้อมูลจากหลายฐานข้อมูล โดยใช้ข้อมูลการคลอดของวัยรุ่น ในปี 2561 ทำให้อัตราการคลอดในวัยรุ่นแตกต่างกันในทุกจังหวัดซึ่งแต่ละจังหวัดก็มีความแตกต่างกันไปตามวิถีชีวิตและการเคลื่อนย้ายของประชากรเช่น จังหวัดชลบุรี เมื่อใช้ฐานจังหวัดที่แม่คลอดบุตร พบสูงเป็นอันดับ 3 ของประเทศ อัตรา 50.1 แต่เมื่อใช้จังหวัดที่แม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน อัตราการคลอดลดลงมากเป็นอัตรา 32.1 และหากใช้จังหวัดที่คลอดบุตรกับจังหวัดที่มีชื่อในทะเบียนบ้านตรงกัน อัตราการคลอดลดลงอีกเล็กน้อยเป็นอัตรา 28.4 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแม่ชลบุรีมีการย้ายถิ่น รวมถึงแสดงให้เห็นว่ามีประชากรแฝงจากจังหวัดอื่นๆ ย้ายเข้ามาอยู่และมาคลอดในจังหวัดชลบุรีเป็นจำนวนมาก ซึ่งข้อมูลนี้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาเชิงนโยบายและแนวทางในการการดำเนินงานที่ตรงเป้าหมายมากขึ้น

นอกจากนี้ข้อมูลจากการนิเทศ ติดตามการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ร่วมกับการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุขปีงบประมาณ 2562 พบโอกาสในการพัฒนาการดำเนินงานของเขตสุขภาพที่ 6 ดังนี้

1. ติดตามการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของคณะอนุกรรมการฯ การถ่ายทอดนโยบายในระดับอำเภอ ตำบลและการขับเคลื่อนพรบ.ฯในระดับตำบล
2. ติดตาม ตรวจสอบและ พัฒนาระบบการจัดเก็บและบันทึกข้อมูลใน HDC ให้มีความครบถ้วนถูกต้อง และทันสมัยเพื่อเป็นประโยชน์ในการชี้เป้าและพัฒนาการดำเนินงาน
3. พัฒนาการให้บริการปรึกษาเรื่องคุมกำเนิดหลังคลอดหรือหลังแท้งในแม่วัยรุ่น โดยมุ่งเน้นการคุมกำเนิดกึ่งถาวร
4. กำกับ ติดตาม การรายงานผลการให้บริการคุมกำเนิดหลังคลอดหรือหลังแท้งในกลุ่มวัยรุ่น
5. เผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ให้วัยรุ่นและครอบครัวมีความรู้และทัศนคติที่ดีต่อการคุมกำเนิดและการเข้าถึงสิทธิการคุมกำเนิดหลังคลอดหรือหลังแท้งตาม พรบ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ในหลากหลายช่องทาง

ศูนย์อนามัยที่ 6 ได้คืนข้อมูลสถานการณ์ ผลการดำเนินงาน องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง สู่คณะทำงานขับเคลื่อนงานส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่นและเยาวชน เขตสุขภาพที่ 6 โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการบูรณาการแผนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ เขตสุขภาพที่ 6 ประจำปีงบประมาณ 2563 ระหว่างวันที่ 17 – 18 ตุลาคม 2563 ซึ่งคณะทำงานมีนายแพทย์เชี่ยวชาญ (ด้านเวชกรรมป้องกัน) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ เป็นประธาน และหัวหน้ากลุ่มส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่น ศูนย์อนามัยที่ 6 เป็นเลขานุการ คณะทำงานประกอบด้วยผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่น ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทั้ง 8 จังหวัด ในเขตสุขภาพที่ 6 โดยคณะทำงานได้ร่วมประชุมวางแผนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ดังนี้

ประเด็นความเสี่ยงในการดำเนินงาน

1. การขับเคลื่อนพ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ขาดแผนปฏิบัติการของคณะกรรมการในแต่ละจังหวัด และการถ่ายทอดนโยบายสู่ระดับพื้นที่
2. ขาดข้อมูลเฝ้าระวังการตั้งครรภ์ และการแท้งในวัยรุ่น ในบางจังหวัดที่ไม่เก็บข้อมูลร่วมกับทางสำนักอนามัยการเจริญพันธุ์
3. การคุมกำเนิดทุกวิธีค่อนข้างน้อย ทำให้ปัญหาการตั้งครรภ์ซ้ำยังสูงในหลายพื้นที่
4. การบันทึกผลการดำเนินการใน HDC ยังไม่ครบถ้วน ทำให้ข้อมูลผลการดำเนินงานต่ำกว่าผลการดำเนินการจริงทำให้ไม่สามารถชี้เป้าการดำเนินงานได้ถูกต้อง
5. การสื่อสารสิทธิของวัยรุ่นตามพ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น เพื่อให้วัยรุ่นรับทราบสิทธิของตนเองจากพ.ร.บ.ฯนี้

ดังนั้นจากการร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ประเด็นความเสี่ยงในการดำเนินงาน และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง จึงได้วางแผนการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2563 โดยมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหตามบริบทของเขตสุขภาพที่ 6 คือ การขับเคลื่อนพ.ร.บ.ฯในระดับพื้นที่ การจัดบริการคุมกำเนิดทุกวิธีเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะวิธีกึ่งถาวร การพัฒนาระบบเฝ้าระวังการตั้งครรภ์และการแท้งในวัยรุ่น และการพัฒนาข้อมูล จึงได้มีการกำหนดนโยบายการดำเนินงาน มาตรการ และประเด็นความรู้สำคัญในการดำเนินงานของเขตสุขภาพที่ 6 ร่วมกัน ดังนี้

1. นโยบาย ลดการตั้งครรภ์และตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่น เขตสุขภาพที่ 6 ด้วยการขับเคลื่อนพ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

2. ข้อเสนอเชิงนโยบาย

- 2.1 การขับเคลื่อนพ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
- 2.2 การเข้าถึงบริการคุมกำเนิดสำหรับวัยรุ่น
- 2.3 การเฝ้าระวังการตั้งครรภ์และการแท้งในวัยรุ่นระดับจังหวัด
- 2.4 การพัฒนาความถูกต้อง และทันสมัยของข้อมูลการดำเนินงาน
- 2.5 การสร้างความรอบรู้ในการดูแลคุณภาพชีวิตวัยรุ่นตั้งครรภ์

3. มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

- 3.1 ใช้กลไกระดับจังหวัดผ่านคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
- 3.2 ใช้กลไกระดับตำบลผ่านภาคีเครือข่ายภายใต้พ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
- 3.3 การจัดบริการคุมกำเนิดในระดับพื้นที่
- 3.4 จัดระบบเฝ้าระวังการตั้งครรภ์และการแท้งในวัยรุ่นโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
- 3.5 การพัฒนาศักยภาพเครือข่าย
- 3.6 การสื่อสารสาธารณะ

4. ประเด็นความรู้สำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

- 4.1 สิทธิของวัยรุ่นตามพ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
- 4.2 การป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
- 4.3 การคุมกำเนิดและให้คำปรึกษา
- 4.4 การตั้งครรภ์และการแท้งในวัยรุ่น
- 4.5 การบันทึกข้อมูลใน 43 แฟ้ม และการใช้โปรแกรม HDC

5. การสื่อสารความรู้สำหรับวัยรุ่นตั้งครรภ์

- 5.1 การฝังยาคุมกำเนิดหลังคลอด
- 5.2 การศึกษาต่อ/การย้ายสถานศึกษา
- 5.3 การฝึกอาชีพ

ภาพที่ 1 การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น เขตสุขภาพที่ 6 ปี 2563

กลุ่มวัยรุ่น เขตสุขภาพที่ 6 ปี 2563					
นโยบาย	ลดการตั้งครรภ์และตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่น เขตสุขภาพที่ 6 ด้วยการขับเคลื่อนพ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น				
ค่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัด	1)อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15-19 ปี		2)อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 10-14 ปี		
	3)การตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี				
กลุ่มเป้าหมาย	วัยรุ่นอายุน้อยกว่า 20 , ภาคีเครือข่ายภายใต้พ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหามูลนิธิวัยรุ่นพ.ศ.2559				
กลยุทธ์	1. พัฒนาระบบเฝ้าระวังสารสนเทศ และติดตามประเมินผล	2. เสริมสร้างสมรรถนะภาคีเครือข่าย	3. พัฒนามาตรฐาน และนวัตกรรม	4. พัฒนาและขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์	
มาตรการ	ใช้กลไกระดับจังหวัดผ่านคณะกรรมการ	ใช้กลไกระดับตำบลผ่านภาคีเครือข่ายภายใต้พ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหามูลนิธิวัยรุ่น	การจัดบริการคุมกำเนิดในระดับพื้นที่	จัดระบบเฝ้าระวังการตั้งครรภ์และการแท้งในวัยรุ่นโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	การพัฒนาศักยภาพเครือข่าย
ประเด็นความรู้	สิทธิของวัยรุ่นตามพ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหามูลนิธิวัยรุ่น		การป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น	การคุมกำเนิดและให้คำปรึกษา	การตั้งครรภ์และการแท้งในวัยรุ่น
Small success	รอบ 3 เดือน		รอบ 6 เดือน		รอบ 9 เดือน
	1.ประชุมคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหามูลนิธิวัยรุ่นระดับจังหวัดครั้งที่ 1 2. พัฒนาศักยภาพเครือข่ายใช้โปรแกรมHDC ระดับเขตสุขภาพที่ 6 3. พัฒนาระบบเฝ้าระวังการตั้งครรภ์และการแท้งในวัยรุ่น เขตสุขภาพที่ 6		1. ขับเคลื่อนพ.ร.บ.ในระดับจังหวัดโดยการนำทีมจากมูลนิธิวัยรุ่น(PAR) 2. ลงนามแต่งตั้งประธานที่ปรึกษาเครือข่าย YFHS และ สำนักระบาดวิทยาจังหวัด 3. เยี่ยมประเมินบริการรพ.ตามมาตรฐาน YFHS และสำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ 4. ลงนามขยายเครือข่ายในอำเภอ, และรพ.สต.ที่มีศักยภาพในการให้บริการปรึกษาคุมกำเนิด		1.ประชุมคณะกรรมการระดับจังหวัดครั้งที่ 2 2. กองทุนพัฒนาวิชาชีพด้านการอนามัยการเจริญพันธุ์เขตสุขภาพที่ 6 3. จัดอบรมพัฒนาระบบเฝ้าระวังการตั้งครรภ์และการแท้ง เขตสุขภาพที่ 6
					รอบ 12 เดือน
					1. อัตราการคลอดในหญิงอายุ 15-19 ปี ลดลงจากเป้าหมาย : 34 ต่อพัน 2. การตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุ < 20 ปี : ไม่เกินร้อยละ 14 3. ร้อยละของหญิงอายุ < 20 ปี ที่คลอดก่อนกำหนดในโรงพยาบาล < 10% และ 10% ที่คลอด : ร้อยละ 80 4. โรงพยาบาลแห่งแรกเขต YFHS และสำนักงานเขตพื้นที่ อ.บ่อวิน การเจริญพันธุ์ ๑๖ แห่งเป้าหมาย

Advocacy/Intervention (จากผลการวิเคราะห์ Assessment)

3.1 มีข้อเสนอ ครบทุกหมวด และสอดคล้องกับข้อมูลและความรู้

- 3.1.1 มีข้อเสนอเชิงนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในระดับเขตสุขภาพ
- 3.1.2 มีมาตรการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในระดับเขตสุขภาพ
- 3.1.3 มีการกำหนดประเด็นความรู้สำคัญเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นให้แก่กลุ่ม

วัยรุ่นเป้าหมาย

ศูนย์อนามัยที่ 6 ได้ดำเนินการวิเคราะห์สถานการณ์ ผลการดำเนินงาน และทบทวนองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง (ตามเอกสารแนบรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น) เพื่อคืนข้อมูลให้กับคณะทำงานขับเคลื่อนงานส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่นและเยาวชน เขตสุขภาพที่ 6 ซึ่งมีนายแพทย์เชี่ยวชาญ (ด้านเวชกรรมป้องกัน) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ เป็นประธาน และหัวหน้ากลุ่มส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่น ศูนย์อนามัยที่ 6 เป็นเลขานุการ ในวันที่ 17 – 18 ตุลาคม 2562 เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2563 และเพื่อกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบาย มาตรการและประเด็นความรู้สำคัญเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ดังนี้

1. นโยบาย ลดการตั้งครรภ์และตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่น เขตสุขภาพที่ 6 ด้วยการขับเคลื่อนพ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

2. เป้าหมายในการดำเนินการ

- 2.1 อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 10-14 ปี ไม่เกิน 1.1 ต่อ ประชากรหญิงอายุ 10-14 ปี 1,000 คน
- 2.2 อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15-19 ปี ไม่เกิน 34 ต่อ ประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี 1,000 คน
- 2.3 ร้อยละตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี ไม่เกิน 14
- 2.4 ร้อยละของหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี ที่ได้รับบริการคุมกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่ (Modern methods) หลังคลอดหรือหลังแท้งไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
- 2.5 ร้อยละของหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี หลังคลอดหรือหลังแท้งที่คุมกำเนิดได้รับการคุมกำเนิดด้วยวิธีกึ่งถาวร (ยาฝังคุมกำเนิด/ห่วงอนามัย) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

3. ข้อเสนอเชิงนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น เขตสุขภาพที่ 6

- 3.1 การขับเคลื่อนพ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
- 3.2 การเข้าถึงบริการคุมกำเนิดสำหรับวัยรุ่น
- 3.3 การเฝ้าระวังการตั้งครรภ์และการแท้งในวัยรุ่นระดับจังหวัด
- 3.4 การพัฒนาความถูกต้อง และทันสมัยของข้อมูลการดำเนินงาน
- 3.5 การสร้างความรอบรู้ในการดูแลคุณภาพชีวิตวัยรุ่นตั้งครรภ์

4. มาตรการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น เขตสุขภาพที่ 6

- 4.1 ใช้กลไกระดับจังหวัดผ่านคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
- 4.2 ใช้กลไกระดับตำบลผ่านภาคีเครือข่ายภายใต้พ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
- 4.3 การจัดบริการคุมกำเนิดในระดับพื้นที่
- 4.4 จัดระบบเฝ้าระวังการตั้งครรภ์และการแท้งในวัยรุ่นโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
- 4.5 การพัฒนาศักยภาพเครือข่าย
- 4.6 การสื่อสารสาธารณะ

5. ประเด็นความรู้สำคัญเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น เขตสุขภาพที่ 6

- 5.1 สิทธิของวัยรุ่นตามพ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
- 5.2 การป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
- 5.3 การคุมกำเนิดและให้คำปรึกษา
- 5.4 การตั้งครรภ์และการแท้งในวัยรุ่น
- 5.5 การบันทึกข้อมูลใน 43 แฟ้ม และการใช้โปรแกรม HDC

6. การสื่อสารความรู้สำหรับวัยรุ่นตั้งครรภ์

- 6.1 การฝังยาคุมกำเนิดหลังคลอด
- 6.2 การศึกษาต่อ/การย้ายสถานศึกษา
- 6.3 การฝึกอาชีพ

ซึ่งเมื่อคณะทำงานได้ร่วมกันกำหนดนโยบาย มาตรการ ประเด็นความรู้ และวางแผนการดำเนินการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นแล้วได้ดำเนินการสื่อสาร สนับสนุนเพื่อขับเคลื่อนงานดังนี้

1. ประชุมคณะกรรมการพัฒนาและขับเคลื่อนงานส่งเสริมสุขภาพ 5 กลุ่มวัย เขตสุขภาพที่ 6 โดยทาง คณะกรรมการได้มีข้อเสนอแนะการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ดังนี้

การดำเนินงานของกลุ่มวัยรุ่น มีการวิเคราะห์ข้อมูล/กระบวนการต่าง ๆ รวมทั้งมีข้อสั่งการหรือกิจกรรม โครงการต่าง ๆ มาจากกรมอนามัย โดยปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้อัตราการคลอดของวัยรุ่นลดลง ได้แก่ 1)เพศวิถี ศึกษา 2)การคุมกำเนิดกึ่งถาวร 3)Safe abortion และ 4)พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ซึ่งมีภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง 5 กระทรวงหลักเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน สำหรับการ วิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มวัยรุ่นประมาณ 2 ปีที่ผ่านมา โดยวิเคราะห์ข้อมูลวัยรุ่นที่มารับบริการซึ่งจะเป็นวัยรุ่นที่เป็น กลุ่มเสี่ยง คือกลุ่มที่มีการตั้งครรภ์แล้ว จึงนำมาซึ่งการกำหนดมาตรการในการดำเนินงาน ดีที่สุดที่เราสามารถทำได้ คือการคุมกำเนิดโดยเฉพาะการคุมกำเนิดกึ่งถาวร จะเห็นได้ว่า 2 ปีที่ผ่านมากรมอนามัยมีการจัดอบรมพยาบาลฝัง ยาคุมกำเนิดซึ่งได้เพียงรุ่นละ 3-4 คน โอกาสที่จะประสบผลสำเร็จมีน้อย และใน 1-2 ปีที่ผ่านมาเขตมีการจัดอบรมฝัง ยาคุมกำเนิดสำหรับพยาบาล และหากดูผลการวิเคราะห์ข้อมูลของสำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ย้อนหลัง 10 ปี พบว่าการคุมกำเนิดโดยเฉพาะการคุมกำเนิดกึ่งถาวรของเขตสุขภาพที่ 6 สูงขึ้นอย่างชัดเจน (สูงเป็นอันดับ 1 ของ

ประเทศ) ส่งผลให้การตั้งครุฑในวัยรุ่นลดลงอย่างชัดเจนเช่นเดียวกัน ดังนั้นการดำเนินการเรื่องการบริการ
 คุณภาพของเขตสุขภาพที่ 6 จึงเป็น Best Outcome ในประเด็นการลดการตั้งครุฑในวัยรุ่น ซึ่งเรื่องการ
 คุณภาพการบริการเป็น Policy เป็นชุดสิทธิประโยชน์ที่ สปสช. สนับสนุนงบประมาณ และขณะนี้ในบางจังหวัดมี
 การจัดบริการฝังยาคุมใน รพ.สต.ด้วย ทำให้การเข้าถึงบริการคุมกำเนิดเพิ่มขึ้น งานวัยรุ่นมี
 กระบวนการทำงานที่ชัดเจน และเกิดจากความร่วมมือจากทั้ง 8 จังหวัด ดังเช่นงานวิจัยขับเคลื่อนพ.ร.บ.ฯ ซึ่งมี
 ทั้งหมด 27 ตำบล สนใจดำเนินการ ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่าย รวมทั้งการประชุมคณะกรรมการปีละ 2 ครั้งเขตสุขภาพที่
 6 สามารถดำเนินการจัดประชุมได้ครบทั้ง 2 ครั้งเป็นเขตแรก ซึ่งในการประชุมมี 5 กระทรวงหลัก คือ
 (ศึกษาธิการ,สาธารณสุข,พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์,มหาดไทย,แรงงาน) โดยกระบวนการต่าง ๆ นี้จะ
 เกิดการร่วมมือกัน ส่วนใหญ่จะมีผู้บริหารที่เข้าร่วมประชุม เพราะฉะนั้นสำคัญที่สุดคือข้อมูลและการขงข้อมูล ถ้า
 เราเตรียมข้อมูลที่ที่เราจะคุยกับผู้ว่าฯ ได้ง่ายขึ้น พอเราไม่มีข้อมูลหรือ มีแต่ข้อมูลเก่าๆท่านก็ไม่อยากเข้าร่วม
 ประชุม จะเห็นได้ว่าการผลักดันนี้มีหลายจังหวัดที่เกิดการตื่นตัวที่ดี ยกตัวอย่างเช่น จังหวัดสมุทรปราการ พอจัด
 ประชุมประมาณ 2 ครั้ง ท่านผู้ว่าฯขอจัดประชุมเป็น 4 ครั้ง โดย 2 ครั้งหลังไม่ต้องจ่ายเบี้ยประชุม เพราะท่านเห็น
 ว่าเป็นประโยชน์ในการติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง อีกประเด็นของงานวัยรุ่นคือกระบวนการต่าง ๆ
 ที่ดำเนินการตอบโจทย์ทั้งหมดของเราได้หรือไม่ เช่น กระบวนการพัฒนาอำเภอสู่การเป็นอำเภออนามัยการเจริญ
 พันธุ์ระหว่างอำเภอที่มีการดำเนินงานและไม่ดำเนินงาน มีความแตกต่างกันอย่างไร จุดแข็งของงานวัยรุ่นคือเป็น
 งานหน้าเดียวเน้นเรื่องของการป้องกันการตั้งครุฑในวัยรุ่น แต่จะยากที่ต้องทำงานประสานร่วมกับกระทรวงต่าง
 ๆ แต่ถ้าเป็นงานของกระทรวงสาธารณสุขก็จะง่ายขึ้น กระบวนการตรงนั้นนอกจากเรื่องของวัยรุ่นแล้วจะต้องไปโยง
 ในวัยเรียนด้วยในเรื่อง (Health Literacy School : HLS) ตอนนี้กรมอนามัยมีการบูรณาการงานวัยรุ่นและวัย
 เรียนมารวมกัน เป็นวัยเรียนวัยรุ่น กระบวนการทำงานใน 2 กลุ่มก็จะไปด้วยกัน แต่ก็ต้องขอชื่นชมใน 2-3 ปี ที่ผ่าน
 มาในเรื่องของการตั้งครุฑในวัยรุ่นเราดีขึ้นแสดงว่าเรามาถูกทางแล้ว

2. ประชุมคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังครุฑในวัยรุ่นระดับจังหวัด เพื่อสนับสนุนการ
 ขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้กฎกระทรวงสาธารณสุข ตามพ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาดังครุฑใน
 วัยรุ่นพ.ศ.2559

3. การนิเทศงานในเวทีการตรวจราชการ กระทรวงสาธารณสุข ถึงแม้ในปี 2563 ตัวชี้วัดอัตราการคลอด
 มีชีพในหญิงอายุ 15-19 ปี จะไม่ได้เป็นตัวชี้วัดตรวจราชการ แต่เขตสุขภาพที่ 6 มีการนิเทศงาน ถ่ายทอดนโยบาย
 ในการตรวจราชการด้วย ซึ่งทำให้เป็นอีกช่องทางในการสื่อสารข้อมูลทั้งหมดสู่ภาคีเครือข่ายอื่นๆและผู้ปฏิบัติงาน

3.2 มีคุณภาพตามระดับบทบาทใหม่ในการปฏิรูป

ระดับบทบาทใหม่ในการปฏิรูป มีดังนี้

หมวด 1 = Policy advisor/ Policy maker

หมวด 2 = Researcher/ Innovator/ Facilitator

หมวด 3 = Complete V-shape producer/ Near complete V-shape producer/ Message messenger

1. บทบาท Policy advisor ของศูนย์อนามัยที่ 6

ศูนย์อนามัยที่ 6 มีนโยบายในการผลักดันและขับเคลื่อนพ.ร.บ. และยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการสนับสนุน และเป็นที่ปรึกษาการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติการป้องกันและ แก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นให้กับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในเขตสุขภาพที่ 6 ดังนี้

- 1.1 รายงานสรุปผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานของคณะกรรมการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับชาติ
- 1.2 เป็นที่ปรึกษาในการจัดประชุมคณะกรรมการระดับจังหวัด
- 1.3 สนับสนุนข้อมูลสถานการณ์อนามัยการเจริญพันธุ์
- 1.4 เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการระดับจังหวัดทุกครั้ง และร่วมให้ข้อเสนอแนะ และแนวทาง ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน
- 1.5 เข้าร่วมประชุมคณะทำงานป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับจังหวัด และร่วม ทบทวนแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

และนอกจากการสนับสนุน และเป็นที่ปรึกษาในการขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไข ปัญหา การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นผ่านคณะกรรมการระดับจังหวัดแล้ว ยังมีการนิเทศ ติดตามการขับเคลื่อนนโยบายร่วม การการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุขด้วย

2. บทบาท Researcher ของศูนย์อนามัยที่ 6

ศูนย์อนามัยที่ 6 มุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม การพัฒนางาน และงานวิจัยเพื่อสนับสนุนการ ดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ 5 กลุ่มวัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม โดยงานวิจัยของกลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่น เป็นความร่วมมือของศูนย์อนามัยที่ 6 และสำนักงานสาธารณสุขในเขตสุขภาพที่ 6 ในการแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ ในวัยรุ่นในเขตสุขภาพที่ 6 โดยใช้พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเป็นเครื่องมือ สำคัญในการสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินการของเครือข่ายให้ถึงระดับตำบล จึงได้ดำเนินการวิจัยเชิง ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อศึกษารูปแบบการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ ในระดับพื้นที่ ซึ่งอยู่ระหว่างการติดตามผลการดำเนินการ และเขียนรายการสรุปผลการวิจัย

3. บทบาท Message messenger ของศูนย์อนามัยที่ 6

จากรายงานการวิเคราะห์การดำเนินงานป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น เขตสุขภาพที่ 6 มีประเด็นในการสื่อสารความรู้สำหรับวัยรุ่นตั้งครรภ์ คือ การฝังยาคุมกำเนิดหลังคลอด การศึกษาต่อ/การย้าย สถานศึกษา และการฝึกอาชีพ ดังนั้นศูนย์อนามัยที่ 6 จึงได้ดำเนินการจัดทำสื่อ/Key Message เพื่อใช้ในการ สื่อสาร/ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น Facebook Line Group

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเขตสุขภาพที่ ๖ จังหวัดชลบุรี โทร ๐ ๓๘๒๗ ๕๔๒๘

ที่ สธ ๐๒๓๑/๒๖๗

วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง โปรดพิจารณาลงนามคำสั่ง

เรียน ผู้ตรวจราชการกระทรวง เขตสุขภาพที่ ๖

เนื่องจากการปรับเปลี่ยนโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในเขตสุขภาพที่ ๖ ดังนั้น สำนักงานเขตสุขภาพที่ ๖ โดยกลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพ ป้องกัน ควบคุมโรค และภัยสุขภาพ ได้จัดทำคำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานพัฒนาและขับเคลื่อนงานส่งเสริมสุขภาพ ป้องกัน ควบคุมโรค ภัยสุขภาพ คุ้มครองผู้บริโภค และอนามัยสิ่งแวดล้อม (CHPPO) เขตสุขภาพที่ ๖ ปี ๒๕๖๓ และ ขอยกเลิกคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๑๐๘๘/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานพัฒนาและขับเคลื่อนงานส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค ภัยสุขภาพ คุ้มครองผู้บริโภค และอนามัยสิ่งแวดล้อม (CHPPO) เขตสุขภาพที่ ๖

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบโปรดลงนามคำสั่ง

(นายอภิรัตน์ กัญญาดานนท์)

นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดชลบุรี
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตสุขภาพที่ ๖

(นายสุเทพ เพชรหมาก)

ผู้ตรวจราชการกระทรวง

สำเนาฉบับ

คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ที่ กพ/สอ / ๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานพัฒนาและขับเคลื่อนงานส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค ภัยสุขภาพ คุ้มครองผู้บริโภค และอนามัยสิ่งแวดล้อม (CHPPO) เขตสุขภาพที่ ๖

ด้วยเขตสุขภาพที่ ๖ มีนโยบายให้เกิดการบูรณาการ การดำเนินงานขับเคลื่อนงานส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค ภัยสุขภาพ คุ้มครองผู้บริโภค และอนามัยสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งศูนย์วิชาการ และหน่วยงานสาธารณสุขทุกระดับ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาสาธารณสุขของประชาชนในเขตสุขภาพที่ ๖ เป็นไปในแนวทางที่เหมาะสมและเพื่อให้การขับเคลื่อนงานส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค ภัยสุขภาพ คุ้มครองผู้บริโภค และอนามัยสิ่งแวดล้อมของเขตสุขภาพที่ ๖ อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานพัฒนาและขับเคลื่อนงานส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค ภัยสุขภาพ คุ้มครองผู้บริโภค และอนามัยสิ่งแวดล้อม (CHPPO) เขตสุขภาพที่ ๖ โดยมีองค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ ดังต่อไปนี้

ที่ปรึกษา

๑. ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข เขตสุขภาพที่ ๖
๒. สาธารณสุขนิเทศก์ เขตสุขภาพที่ ๖
๓. ผู้ช่วยผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข เขตสุขภาพที่ ๖
๔. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตสุขภาพที่ ๖
๕. นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด ในเขตสุขภาพที่ ๖
๖. รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตสุขภาพที่ ๖

ข้อ ๒. คณะอนุกรรมการพัฒนาและขับเคลื่อนงานส่งเสริมสุขภาพ ๕ กลุ่มวัย เขตสุขภาพที่ ๖

๑. นายภาณุวัฒน์ โสภณเลิศพงศ์	นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ	ประธานคณะอนุกรรมการ
	ปฏิบัติหน้าที่นายแพทย์เชี่ยวชาญ (ด้านเวชกรรมป้องกัน)	
	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตราด	
๒. นางสาวเพ็ญศรี กองสัมฤทธิ์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	รองประธานคณะอนุกรรมการ
	ศูนย์อนามัยที่ ๖	
๓. นางณัฐพร ผลงาม	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	คณะอนุกรรมการ
	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระยอง	
๔. นางสมจิต ยาใจ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	คณะอนุกรรมการ
	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี	
๕. นางโสภา เวฬุตันติ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	คณะอนุกรรมการ
	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา	
๖. นางผ่องศรี รำจวน	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	คณะอนุกรรมการ
	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี	
๗. นางล่องจันทร์ คำภิรานนท์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	คณะอนุกรรมการ
	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว	
๘. นางเฉลิมลักษณ์ วิจิตรานนท์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	คณะอนุกรรมการ
	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ	
๙. นางขวัญยืน โขขุนทด	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	คณะอนุกรรมการ
	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี	
๑๐. หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการสุขภาพจิต ศูนย์สุขภาพจิตที่ ๖		คณะอนุกรรมการ

- ๕ -

๑๑. นางกรชนก วุฒิสมวงศ์กุล	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชญาณสังวร เพื่อผู้สูงอายุ จังหวัดชลบุรี	คณะอนุกรรมการ
๑๒. นายสมนึก เกษโกวิท	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตราด	คณะอนุกรรมการ และเลขานุการ
๑๓. นางศิริพร จรรย์จิรวัฒนา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ ศูนย์อนามัยที่ ๖	คณะอนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔. นางสาวนิตยา วังรัตนโสภณ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตราด	คณะอนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

บทบาทหน้าที่

- ๑) วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาทางส่งเสริมสุขภาพทุกกลุ่มวัย ในเขตสุขภาพที่ ๖
- ๒) กำหนดกรอบ / แนวทางการแก้ไขปัญหามาตรส่งเสริมสุขภาพทุกกลุ่มวัย ในเขตสุขภาพที่ ๖
- ๓) ติดตาม กำกับ ประเมินผลการดำเนินงานการส่งเสริมสุขภาพทุกกลุ่มวัย
- ๔) รายงานความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค ต่อคณะกรรมการอำนวยการพัฒนาและขับเคลื่อนงาน
ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค ภัยสุขภาพ คุ้มครองผู้บริโภค และอนามัยสิ่งแวดล้อม (CHPPO) เขตสุขภาพที่ ๖
- ๕) เสนอรายชื่อคณะทำงานต่างๆ เพื่อช่วยดำเนินการในเรื่องที่เกี่ยวข้อง
- ๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๒.๓ คณะทำงานขับเคลื่อนงานส่งเสริมสุขภาพ กลุ่มที่ ๓ กลุ่มเด็กวัยรุ่นและเยาวชน

๑. นายนนท์ จินดาเวช	นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ (ด้านเวชกรรม) ปฏิบัติหน้าที่นายแพทย์เชี่ยวชาญ (ด้านเวชกรรมป้องกัน) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ	ประธานคณะทำงาน
๒. นางเฉลิมลักษณ์ วิจิตรานนท์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ	รองประธานคณะทำงาน
๓. นางอัญชลี มงกุฎทอง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี	คณะทำงาน

๔. นางสาวกัญญา เปี่ยมวัฒนาทรัพย์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๖ จังหวัดชลบุรี	คณะทำงาน
๕. นางสาวสุลัดดา เพ็ชรสมบัติ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว	คณะทำงาน
๖. นางจุฑามาศ ยลศิริวัฒน์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระยอง	คณะทำงาน
๗. นางสาวกัญญา สุภาพโสภณ	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตราด	คณะทำงาน
๘. นางสาวสุนทรี เรือนตระกูล	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ ศูนย์สุขภาพจิตที่ ๖	คณะทำงาน
๙. นายนันทวิชญ์ ชื่อดรง	ทันตแพทย์ปฏิบัติการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี	คณะทำงาน
๑๐. นางสาววสิมล สุวรรณรัตน์	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี	คณะทำงาน
๑๑. นางพรพรรณ เกิดแก้ว	เจ้าพนักงานสาธารณสุขชำนาญงาน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา	คณะทำงาน
๑๒. นางสาววิยะดา ศรีสุข	นักวิชาการสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี	คณะทำงาน
๑๓. นางสาวกฤษณ์พรหมมินทร์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ ศูนย์อนามัยที่ ๖	คณะทำงาน และเลขานุการ
๑๔. นางกาญจนา วรรณะพาหุณ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕. นางสาวธนภรณ์ อินทร์โสม	พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ ศูนย์อนามัยที่ ๖	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ

รายงานการขับเคลื่อนนโยบาย มาตรการ และประเด็นความรู้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการ ตั้งครรภ์ในวัยรุ่น (Management and Governance)

3.1 มีแผนการขับเคลื่อนนโยบาย/มาตรการ/และแผนการขับเคลื่อนประเด็นความรู้
การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

จากการการวางแผนการดำเนินการ กำหนดนโยบาย มาตรการ และประเด็นความรู้ในการป้องกันและ
แก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น เขตสุขภาพที่ 6 ร่วมกับคณะทำงานส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่น จึงได้มีแนวทางในการ
ขับเคลื่อนงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นตามแนวทาง PIRAB ดังนี้

1. Partner

- ขับเคลื่อนการดำเนินงานผ่านคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ระดับจังหวัด
- สนับสนุนการจัดบริการที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่น (YFHS)
- สร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายในระดับพื้นที่ด้วยกลไกอำเภอนามัยการเจริญพันธุ์ (RHD)

2. Invest

- ส่งเสริมการเข้าถึงบริการคุมกำเนิดในแม่วัยรุ่น เพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ซ้ำ
- พัฒนาระบบการเฝ้าระวังการตั้งครรภ์และการแท้ง เขตสุขภาพที่ 6

3. Regulate and Legislate

- การขับเคลื่อนพ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559

4. Advocate

- สื่อสารเชิงนโยบายผ่านคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ระดับจังหวัด
- สร้างการสื่อสารสาธารณะเพื่อให้วัยรุ่นเข้าถึงบริการสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ในรูปแบบที่หลากหลายตรงตามความต้องการ

5. Build Capacity

- พัฒนาศักยภาพพยาบาลวิชาชีพในรพ.และรพ.สต.ที่มีความพร้อมในการให้บริการฝังยาคุมกำเนิด
- พัฒนาศักยภาพทีมประเมิน รับรองมาตรฐาน YFHS และ อำเภอนามัยการเจริญพันธุ์
- พัฒนาศักยภาพการใช้โปรแกรมHDC เขตสุขภาพที่ 6